

Комунальний заклад «Осинівський освітній комплекс»
Ширяївської селищної ради Одеської області
(повне найменування підприємства із зазначенням підпорядкованості)

ІНСТРУКЦІЯ З ОХОРОНИ ПРАЦІ № 26
для вчителя хімії закладу загальної середньої освіти

с. Осинівка
(місце видачі)

Комунальний заклад «Осинівський освітній комплекс»
Ширяївської селищної ради Одеської області

ЗАТВЕРДЖУЮ

В.о. директора КЗ «Осинівський ОК»

Т.В. Топал

« _____ » _____ 2019 р.

ІНСТРУКЦІЯ З ОХОРОНИ ПРАЦІ № 26

для вчителя хімії

1. Загальні положення

1.1. Охорона праці вчителя хімії (далі – вчитель) заснована на чинному законодавстві (Закон України «Про охорону праці», Закон України «Про освіту», Закон України «Про обов'язкове державне соціальне страхування, Закон України «Про пожежну безпеку», «Кодексі законів про працю» та нормативно-правових актів з питань охорони праці, пожежної безпеки, техніки безпеки та безпеки життєдіяльності.

1.2. Вчитель зобов'язаний виконувати всі вимоги «Державних санітарних правил і норм влаштування, утримання загальноосвітніх навчальних закладів та організації навчально-виховного процесу», «Методичних рекомендацій "Про використання шкільних меблів"», і нести безпосередню відповідальність за безпечний стан учбових місць, обладнання, приладів, інструментів, інвентарю тощо.

1.3. Вчитель в процесі проведення освітнього процесу:

1.3.1. Має використовувати обладнання, що передбачене типовими переліками.

1.3.2. Вчитель зобов'язаний нести відповідальність за безпечне проведення освітнього процесу та з учнями проводити:

- вступний інструктаж з безпеки життєдіяльності (проводиться один раз при зарахуванні учня до закладу за програмою вступного інструктажу);

- первинний інструктаж з безпечного поведження в кабінеті хімії (один раз на рік перед початком занять в кабінеті хімії);

- інструкції з БЖД (перед проведенням кожного практичного заняття, лабораторних дослідів, тощо з використанням інструменту, небезпечних матеріалів, рідин та розчинів, а також приладів);

- за необхідності проводити цільові інструктажі з безпеки життєдіяльності за окремими інструкціями.

1.3.3. Несе особисту відповідальність за збереження життя і здоров'я учнів на уроках та навчально-практичних заняттях в кабінетах та прилеглих до кабінету підсобних приміщеннях (далі – підсобка);

1.3.4. Повідомляє директора закладу або його заступника з навчально-виховної роботи про кожний нещасний випадок, що стався під час освітнього процесу, організовує надання першої медичної (долікарської) допомоги потерпілому, а в разі необхідності організовує надання спеціалізованої медичної допомоги;

1.3.5. Організовує евакуацію учнів з приміщення в разі пожежі та інших аварійних ситуацій, чи стихійного лиха.

1.4. Вчитель один раз на три роки проходить обов'язкове навчання з охорони праці та безпеки життєдіяльності, а також (за необхідністю) спеціальне навчання з електробезпеки з наступною атестацією із присвоєнням кваліфікаційної групи з електробезпеки (електродопуску) не нижче II-III групи.

1.5. При оформленні на роботу вчитель проходить первинний медичний профілактичний, а в подальшому 1 раз на рік перед початком нового навчального року - повторні медичні профілактичні огляди, з відміткою в санітарній книжці та (за необхідністю) у посвідченні з електробезпеки про допуск до роботи.

1.6. Після підписання наказу про зарахування на роботу вчитель зобов'язаний отримати вступний інструктаж в службі охорони праці та первинний інструктаж на робочому місці, в подальшому 1 раз на півроку проходити навчання у вигляді повторних інструктажів.

1.7. Вчитель:

- використовує кабінет та підсобку за призначенням, як класну кімнату для проведення занять та інших навчально-виховних заходів (зборів, гурткової роботи тощо);
- експлуатує кабінет та підсобку тільки при наявності затвердженого директором закладу щорічного «Акту-дозволу на проведення занять в кабінеті», оформленого комісією, що утворена за наказом по закладу;
- оформляє в кабінеті куточок по охороні праці та безпеки життєдіяльності, де розміщує нормативні матеріали, повідомлення, інструкції з охорони праці та безпеки життєдіяльності та плакати безпечних прийомів праці та навчання;
- забезпечує додержання учнями вимог безпеки та гігієни в кабінеті та підсобці ;
- організовує зберігання та безпечну експлуатацію меблів та обладнання, а також підготовку його до проведення занять аудіовізуальних показів тощо.

1.8. Основні небезпечні виробничі фактори на робочому місці:

- ураження електричним струмом при необережному поводженні з електророзеткою, електроапаратурою;
- загоряння електроапаратури внаслідок використання нестандартних запобіжників;
- отримання травми під час користування несправними меблями;
- термічні й хімічні опіки;
- отруєння органічними рідинами у разі потрапляння в організм через харчовий тракт отруйних органічних рідин
- поранення склом або іншим предметом;
- опіки очей при роботі з кислотами й лугами;
- унаслідок контакту пероксидних сполук із чистим металом на відкритому повітрі може бути вибух;
- на практичних заняттях у кабінеті хімії використовуються органічні розчинники, які мають значну токсичність і утворюють із повітрям вибухонебезпечні суміші: ацетон, бензин, бензол, етиловий, бутиловий і метиловий спирти тощо.

2. Вимоги безпеки перед початком роботи

2.1. Вчитель до початку проведення навчання в кабінеті, підсобці повинен:

- перевірити справність обладнання та системи електричного живлення. В разі виявлення пошкоджень, які несуть небезпеку, проведення занять в кабінеті та підсобці не проводити занять до усунення виявлених недоліків;
- впевнитись у наявності засобів надання першої медичної (долікарської) допомоги - аптечка та протипожежного інвентарю

- чітко визначити порядок і безпечні правила проведення навчальних занять та довести їх до учнів, а також:

- провести інструктаж з безпечної поведінки учнів в кабінеті та зафіксувати проведення інструктажу у класному журналі.

2.2. Хімічні досліди необхідно проводити в тих умовах і порядку, із такими кількостями й концентраціями речовин і приладами, які зазначені в інструкції до проведення експерименту.

2.3. Етикетку на склянках із рідкими реактивами слід закривати поліетиленовою липкою стрічкою або іншим прозорим матеріалом, що захищає етикетку від хімічної дії реактиву.

2.4. Хімічні реактиви для дослідів відповідно до Типових переліків учням видає вчитель хімії у кількостях, необхідних для даного експерименту.

2.5. Доступ учнів до місця зберігання хімічних реактивів повинен бути виключений.

3. Вимоги безпеки під час роботи

3.1. Практичні заняття в кабінеті хімії повинні проводитися тільки в присутності вчителя хімії, під його керівництвом і постійним наглядом за виконанням робіт учнями відповідно до даної Інструкції.

3.2. Усі досліди, призначені для проведення учнями, повинні бути попередньо виконані вчителем. При цьому всі реактиви мають використовуватися з того лабораторного посуду, із якого їх одержують учні, і в таких кількостях, у яких їх застосовують учні.

3.3. Користуйтеся справними меблями.

3.4. Не підключайте електроапаратуру до мережі в розібраному стані.

3.5. Не залишайте без догляду на тривалий час включену електроапаратуру. При тривалих перервах вийміть вилку шнура живлення зі штепсельної розетки.

3.6. Під час проведення практичних занять (демонстраційних дослідів, лабораторних та практичних робіт) у кабінеті хімії:

- Не дозволяється брати реактиви незахищеними руками. Для цього слід використовувати ложки, шпателі або совочки.

- Насипати або наливати реактиви необхідно на столі, сухі — над аркушем паперу, рідкі — над склянкою посудиною. Просипаний або пролитий реактив не дозволяється зсипати або зливати назад в основну тару.

- Для нейтралізації пролитих на стіл чи підлогу кислот або лугів у кабінетах хімії мають бути склянки із заздалегідь приготовленими нейтралізуючими розчинами (соди — для кислот та оцтової кислоти — для лугів).

- Закріплювати хімічний посуд (колби, стакани тощо) у тримачах штатива слід обережно, обертаючи його навколо осі, поки не відчується невелике затруднення в обертанні.

- Нагрівати хімічні реактиви для дослідів необхідно тільки у тонкостінному скляному або фарфоровому посуді. Під час нагрівання рідин не можна заглядати згори в посудину для запобігання травмам унаслідок розбризкування нагрітої речовини.

- Залишати без нагляду запалені спиртівки, увімкнеш електронагрівальні прилади не дозволяється.

4. Вимоги безпеки після закінчення роботи

4.1. Відключіть електроапаратуру від мережі.

4.2. Приберіть робоче місце.

4.3. Перевірте справність меблів і обладнання. Про виявленні недоліки повідомте директора школи.

4.4. Не виливайте в каналізацію залишки кислот, лугів, органічних та інших розчинів. Зливайте їх у банки і склянки, спеціально призначені для цього.

4.5. Тверді відходи, які накопичуються у кабінеті хімії, необхідно збирати в окрему тару і ліквідувати у місцях, узгоджених з органами санітарного й пожежного нагляду.

4.6. Після закінчення роботи помийте руки з милом, зніміть халат і повісьте його в шафу, призначену для зберігання спецодягу.

4.7. Вчитель забезпечує:

- організований вихід учнів з класу у коридор;
- провітрювання;
- закриття кабінету по закінченню занять. Ключ здається .

5. Вимоги безпеки в аварійних ситуаціях

5.1. При виявленні ознак горіння необхідно негайно повідомити про це адміністрацію закладу і викликати пожежну охорону по телефону - 101. В разі необхідності викликати інші рятувальні служби.

5.2. Евакуювати дітей з кабінету та перевірити всіх по списку учнів, які були присутні на заняттях.

5.3. При прибутті пожежних підрозділів, забезпечити вільний доступ на територію закладу (в тому числі і до кабінетів).

5.4. При можливості вчитель бере участь у допомозі по гасінню пожежі, надає консультації про конструктивні і технологічні особливості об'єкта, організовує залучення до вжиття необхідних заходів, пов'язаних із ліквідацією пожежі та попередженням її розвитку, із застосуванням сил та засобів закладу.

Надання першої медичної допомоги треба починати з оцінки загального стану потерпілого

6.1. Уразі різкого порушення або відсутності дихання, зупинки серця:

- негайно зробити штучне дихання;
- зовнішній масаж серця;
- викликати швидку медичну допомогу.

6.2. Дії при ураженні електричним струмом:

- негайно звільнити потерпілого від дії електричного струму, відключивши електрообладнання від джерела живлення, а при неможливості відключення – відтягнути його від струмоведучих частин за одяг або застосувавши підручний ізоляційний матеріал;
- за відсутності у потерпілого дихання і пульсу необхідно робити йому штучне дихання і непрямий (зовнішній) масаж серця, звернувши увагу на зіниці. Розширені зіниці свідчать про різке погіршення кровообігу мозку. При такому стані оживлення починати негайно, після чого викликати швидку медичну допомогу.

6.3. Дії при переломах, вивихах, ударах, розтягненні:

- при переломах і вивихах кінцівок необхідно пошкоджену кінцівку укріпити шиною, фанерною пластинкою, палицею або іншим подібним предметом. Пошкоджену руку також підвісити за допомогою перев'язки або хустки до шиї і прибинтувати до тулуба;
- при підозрі перелому хребта необхідно потерпілого покласти на дошку, не підіймаючи його, чи повернути потерпілого на живіт обличчям униз, наглядаючи при цьому, щоб тулуб не перегинався з метою уникнення ушкодження спинного мозку;
- при переломі ребер, ознакою якого є біль при диханні, кашлю, чханні, рухах, необхідно туго забинтувати груди чи стягнути їх тканиною під час видиху

6.4. Дії при теплових опіках:

- при опіках вогнем, парою, гарячими предметами, ні в якому разі неможна відкривати пухирі, які утворюються, та перев'язувати опіки бинтом;
- при опіках I ступеня (почервоніння) обпечене місце обробляють ватою, змоченою етиловим спиртом;
- при опіках II ступеня (пухирі) обпечене місце обробляють спиртом, 3% марганцевим розчином або 5% розчином таніну;
- при опіках III ступеня (зруйнування шкіряної тканин) накривають рану стерильною пов'язкою та викликають лікаря.

6.5. Дії при кровотечі:

- необхідно підняти поранену кінцівку вгору, кровоточиву рану закрити перев'язувальним матеріалом, складеним у клубочок, придавити її зверху, не торкаючись самої рани, потримати протягом 4-5 хвилин; якщо кровотеча зупинилася, то, не знімаючи накладеного матеріалу, поверх нього покласти ще одну подушечку і забинтувати поранене місце;
- при сильній кровотечі, яку неможна зупинити пов'язкою, треба здавлювати кровоносні судини за допомогою згинання кінцівок у суглобах, а також пальцями, джгутом або закруткою; необхідно терміново викликати лікаря.

6.6. Непритомність.

Непритомного покласти так, щоб кров приливала до голови. Забезпечити доступ свіжого повітря і підтримувати діяльність серця, розстебнути всі тісні частини одягу, викликати дихання, подразнюючи шкіру сухим розтиранням хусточкою або голою рукою. Покласти гарячий компрес на голову і дати вдихнути міцного нашатирного спирту. У важких випадках робити штучне дихання й викликати лікаря.

РОЗРОБИВ _____

Відповідальна за охорону праці

ПОГОДЖЕНО

Голова профспілки ОК _____